

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Budapesti Helyreállításra 8 korona.
 Budapesti Helyreállításra 12
 Vidéken: Negyedévre 6
 Helyreállításra 10

Felelős szerkesztő:
Rudnypánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszedik ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Az új kiegyezés.

— Jan. 20.

Az új kiegyezés előnyeiről általános elismeréseket írni nem szükséges. A miniszterelnök tegnapi beszédével nemcsak arról győzte meg a nemzet közvéleményét, hogy a közös viszony is lehet olyan, melyben mindkét állam egyformán megtalálhatja gazdasági boldogulását, hanem arról is, hogy a gazdasági önállóság sem nyújthatna nekünk külön előnyöket, mint melyek ezuttal az új kiegyezésben vannak biztosítva.

Igen természetes, hogy a közös vámtarifa a kiegyezésnek leglényesebb része.

Az új vámtarifa megvédi a külföldi konkurenciától mindazt ami a miénk. A buza, rozs, árpa, zab, tengeri, bab, borsó, lenese, a liszt és egyéb őrlemények, szőlő, dió, mogyoró, gyümölcs, szilva, heremag és fűmagvak magas védővámokkal vannak oltalmazva a külföldi verseny ellenében. Az állatbehozatal is megvan akadályozva a monarchia hatá-

rain a magas védővámok által. E részben tehát, Ausztria és Magyarország egész területe ami piacunk marad, más országok termelvényei ezen a területen velünk versenyre nem kelhetnek.

Ezzel a tisztán magyar gazdasági érdekekkel szemben igen természetesen — az osztrák ipart is meg kellett oltalmazni a külföldi versenytől. Minthogy azonban ez a védelem már a múltban is teljes volt, e részben csak nagyon kevés új intézkedés vált szükségessé.

Igen ám, de figyelemmel kellett lenni éppen az ipari vámok meghatározásánál arra, hogy az a fejlődő gyenge ipar, mely Magyarországon ezidőszert él, az osztrák fejlett ipar versenyének teljesen kiszolgáltatva ne legyen és ezt a gondolatot másként megvalósítani nem lehetett csak úgy, hogy sorra vette a miniszterelnök azokat a már létező iparágakat, melyek ami tulajdonaink s melyek Ausztriában nem virágnak és ezeket külön szedve, magas védővámokkal oltalmazta meg a külföldi versenytől.

Ilyen magyar ipartermékek a konyak, a pezsgő, a bor, a tészta-nemű, az elkészített hus, kolbász, konzervek, tarka papír, sima rajzokon préselt papír, a tapéta, a kidolgozott marhabőr és ló bőr, mely növényanyaggal vagy ásványanyaggal van cserezve, a borjubőr, a cserzett juhbőr a hajtószijak, vasszerkezetek, drótárak, megerősítő gőzkazánok, gőzmozdonyok, a külön meg nem nevezett gépek, lokomobilok és dinamógépek stb. Ezen iparágak csoportosításával — egyzersmint körülbelül meg vannak jelölve azok az iparágak, melyekkel a magyar piac a külföldön is meg osztrák területen is versenyképes lehet s melyekkel a magyar gyár-iparnak terjeszkedni kell.

A múltban mindig csak általánosságban határozták meg az ipart védő és az az agrikulurát védő vámokat, míg most különbséget tettek már a magyar ipar és az osztrák ipar védelmére is.

De gondoskodni kellett arról is, hogy habár az osztrák fejlett iparnak védővámokat állítunk is, az

Szép Galathea.

A Szabadság számára írta: Bättaszéky Lajos.

A fiatal művész műtermében ült és dolgozott.

A munkában lévő tárgy márványszobor volt. Pompás, káprázató jelenet: Egy ifju leány üde és szép a kinek a hajnalt kellett jelképeznie.

Egész tehetségét, forró lángolása képzeletének minden szárnyalását bele akarta vinni az ifju mesterebbe az alakba. A kemény márványba színt, életet, erőt akart lehelni; egy földön tül lenge és gyengéd nő képét akarta megteremtteni, a kinek valóságá buja földi bájjal mámorítsa meg a néző szemét.

Teljes valóságá minden törekvése felolvadt ebbe a munkába. Nem gondolt semmivel, megszűnt emberi élet élni, lemondott ifju kora minden gyönyörűségéről. Nagy műve foglalta el teljesen ez foglalkoztatta agyát, szívét ez merítette ki minden érdeklődését. Megfelekedezett a nőkről a kiket pedig a szépségért rajongó művész minden lelkesezésével imádozott, került a vidám bohém cimborákat, visszavonult minden társaságtól. Szinte beteges rajongással élt a Hajnal márványalakjáért a melynek hideg köve úgy

elfoglalta szívét, mint egykor a Prakszitelesznek, nagy hellén elődjének az ő imádott Szép Galatheaja . . .

II.

E pillanatban tehát ismét nagy munkája foglalta el az ifju mestert. Emésztő lázzal dolgozott a mester-művön, melytől minden törekvésének, minden művészi reménységének beteljesítését várta. Munkájába felolvadt egész valóságá, nem érdekelte semmi, csak a művészi feladat, a melynek megoldására vállalkozott.

Előtte emelvénnyen a kellő világításba helyezve állott az akt modellje.

Hosszu kutatás, után akadt reá erre a a modellre. Hogyis ne! Hiszen egy fiatal leányt kellett találnia, üdét bájosat a ki érintetlen szüzi és mégis diadalmas fényességben pompozó, mint maga a Hajnal, a mely győzelmes erejével bírja el az éjszaka sötétjét. Egy oly leányra volt szüksége, aki a művész és a férfi fantáziáját egyaránt lángra gyujtsa, a kiből egyformán legyen meg a földöntulóság poézise és a földi asszony testének megvesztegető szépsége.

Végre megtalálta ezt a női teremtést. Valami egyszerű varróleányka volt. Szegény sorsu emberek gyermeke. Mennyi küzdelmébe került, a míg a nagy műve számára megtudta nyerni! A szülők aggo-

dalmát a gazdag kereset hamar elaltatta. De annál nehezebb volt a leányt reabírni hogy szemérméről lemondjon. Egész szépsége fellázadt a gondolat ellen, hogy férfiszem előtt feltárja érintetlen testének üde pompáját,

De nagy nehezen ez az akadály is el volt hártva az utból. A leány beleegyezett, hogy modellül szolgál a művésznek természetesen csak félaktra.

Most ott állt az emelvénnyen, finom arcoskáján a bíboros pírral, a melyet a napról-napra ismétlődő mintázás megszokása sem tudott onnan elüzni. Ott állt, egy fehér lepelbe burkolva, a mely azonban csak övtől kezdve fedtebe fehér testét. Ifju, de már nőiesen kerek vállai, és az édes hófehér halmok, melyeknek acélos gömbölyűsége ingerlőn, de enyhe ivvel hajlott össze teljesen fedetlenek voltak. Fején pompásan utánzott diadém-ék jelezte a hajnali csillagot: — de az ékszer fényét elhomályosította a leomló szőke hajtenger ragyogása, mely csipőn messze alul takarta be hajlékony természet, mint egy drága „koppely jobb kezét melyben lobogó fáklyát tartott magasra emelte, és hónaljából kiesillogtak a finom aranyszínű pihek . . .

A képfaragó hirtelen lecsapta a kalapácsot.

R

emekirók

Képes

Könyvtára

R

emekirók

Képes

Könyvtára

R

emekirók

Képes

Könyvtára

R

emekirók

Képes

Könyvtára

A MAGYAR és a VILÁGIRODALOM KINCSESHÁZA

a klasszikusok első és egyetlen magyar nyelvű szövegképes kiadása.

szerkesztője Radó A. a kiváló író és műfordító Kiadója LAMPEL R.

(Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udv. könyvkeresk. Budapest, VI., Andrássy-ut 21.

ötven diszes kötet, a klasszikusok arany dombornyomása arczképpel.

évente legalább 6 kötetes sorozatokban jelenik meg.

bevezetéseit a legjelesebb magyar írók és esztétikusok készítik. Bevezetéseinek szerzői: *Abrányi E., Alexander B., Ambrus Z., Angyal D., Bánóczy J., Balassa J., Beöthy Zolt., Dóczy L. báró, Endrődi S., Ferenczi Z., Haraszt Gy., Hegedüs L., Tevesi S., Ignotus, Junius (Zilahy K. Béla), Kossuth F., Mikszáth K., Négyessy L., Palágyi M., Radó A., Rákosi J., Riedl Frigyes, Szász E., Váczy J., Váradi A.*

művészeti vezetője Hegedüs László festőművész.

illusztráló művészgárdája a magyar festőművészek legjobbjai, közel félezer egész oldalas eredeti illusztrációval gazdagítja a gyűjteményt.

elsőrangu külföldi művészek remek illusztrációinak egyedül jogosított reprodukcióit közli.

illusztráló magyar művészei: *Benczur Gy., Bihari Sándor, Csók I., Éder Gy., Feszty A., Garay A., Gergely I., Hári Gy., Hegedüs L., Jászai J., Jendrassik J., Karlovszky B., Lotz K., Márk L., Mihálik D., Nagy Zs., Neogrady A., Olgyai F., Réthy L., Stein J., Székely B., Szlányi L., Telegdy L., Tull O., Udvardy G., Vágó Pál, Wagner S. és Zichy M.*

első tizennégy kötete már megjelent.

I-II. kötete: Petőfi S. összes költem. Bevezette: *Ferenczi Z.*, Neogrady A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

III-IV. kötete: Kisfaludy S. összes költeményei. Bevezette: *Junius*, Neogrady Antal, Réthy Lajos, Telegdy László és Tull Odön képeivel.

V. kötete: Shakspere Remekei I. *Coriolanus, Othello, Romeo és Julia*. Bevezette: *Alexander B.* Gilbert angol művész képeivel.

VI. kötete: Moliére Remekei I. *A fősvény, Dandin Gy.* A kényeskedők. Botosinálta doktor. Bevezette: *Haraszt Gyula*. Kiváló francia művészek és Gergely Imre magyar festőművész képeivel.

VII. kötete: Tóth K. válog. költeményei. Bevezette: *Endrődi S.*, Neogrady A., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

VIII. kötete: Berzsenyi Dániel munkái. Sajtó alá rendezte: *Bánóczy József*. Bevezette: *Váczy János*, Gergely Imre, Mihálik D., Szlányi L., Telegdy L. és Tull O. képeivel.

IX. kötete: Madách I. válog. munkái. Bevezette: *Palágyi Menyhért*, Zichy Mihály illusztrációival.

X. kötete: Kossuth L. válog. munkái. Bevezette és sajtó alá rendezte *Kossuth F.* Rajzokkal és arczképekkel.

XI. kötete: Homeros Iliásza. Fordította és bevezette *Kemenes (Kempf) József*. Preller világhírű illusztrációival.

XII. kötete: Schiller költeményei. Fordította és bevezette *Dóczy Lajos*, Benczur Gyula, Lotz Károly, Wagner Sándor és számos külföldi festőművész illusztrációival.

XIII. kötete: Tóth Ede munkái. Bevezette: *Garay Ákos* festőművész képeivel.

XIV. kötete: Kisfaludy K. munkái I. Sajtó alá rendezte és bevezette *Bánóczy József*, Éder Gyula, Hegedüs László, Neogrady Antal, Stein János, Szlányi Lajos és Tull O. képeivel.

egy-egy kötetét külön-külön is kaphatók 6 korona bolti áron, a IX. és X. kötet kivételével.

első tizennégy kötete 3968 oldal (373 iv) és 255 művészi illusztráció. A legolcsóbb és legértékesebb házi könyvtár és házi képtár. Ötven vasos kötet. Ára diszkótésben 250 kor. Megrendelhető csekély részletfizetésre a **Lampel-Wodianer-féle** és bármely más könyvkereskedésben. Megrendelésnél pontosan kikötendő a klasszikusok első magyar szövegképes kiadása.

az ipar a szabaddá tett fogyasztási területet kénye-kedve szerint ki ne zsákmányolhassa.

Erről pedig úgy gondoskodott a miniszterelnök, hogy a tömeges fogyasztásra szánt áruk tulnyomó részét nem engedte a magas védővámok szárnyai alá bujni. Az osztrák iparnak csak az ugynevezett luxus cikkeinél fokozták a védővámokat, minden tömegárura úgy történt intézkedés, hogy ha Ausztria ezen cikkeket a méltányos és természetesen áránál drágábbért akarná forgalomba bocsájtani, ezt nem teheti, mert már így a külföldi verseny nyomban szemközt áll vele.

Ezzel az intézkedéssel egyzersmint előáll az a lehetőség is, hogy magyar területen is keletkezhetnek új gyárak, melyeknek a fogyasztási piac is, meg a külföldi piac is teljesen egyforma konjunkturák mellett állanak rendelkezésre.

A behozatal tehát a német vámpolitika mintája szerint, a legteljesebb mértékben meg van akadályozva mindazon árukra és termelvényekre nézve, melyeknél a külföldi verseny a mi gazdasági életünkre káros befolyással lehet. Most következik majd a gazdasági politikának másik, nem kevésbé fontos oldala: a külföldi szerződések megkötése.

Igen természetes, hogy ezen szerződések kötésénél arra kell majd törekednünk, hogy kivételre szánt cikkeinknek alkalmas piacokat ta-

láljunk. Azokkal az államokkal, melyek a mi termelvényeinkre vannak utalva, nem lesz nehéz boldogulni, de éles látás kell annak fölismeréséhez, hogy hol van a piac, melynek mi reánk elkerülhetetlenül szüksége van s mely a beviteli koncesszióért tőlünk a legkevesebb áldozatokat és ellenszolgáltatásokat igényli.

Nagyfontosságú ezen szerződések megkötésénél reánk nézve az, hogy az autonóm vámtarifában, a minimális tételek is közmegnyugvásra vannak már megállapítva, mert ezek védenek minket attól meg, hogy a külföldi szerződésekben Ausztriának valamely gazdasági érdekeért, magyar gazdasági érdekeket lehessen oda dobni.

E kérdések megállapítását megnyugvással bizhatjuk arra az államférfiura, aki az Ausztriával való viszonyunkat úgy tudta rendezni, hogy az ellen az ellenséges ellentelek sem képesek figyelemre méltó kifogásokat tenni.

P. L.

— január 20.

A katonai javaslatok és a kiegyezés. (Saját tudósítónktól.) Napok óta suttognak politikai körökben egy konfliktusról, a mely Apponyi Albert gróf, Széll és Fejérváry miniszterek között kitört volna a katonai javaslatok miatt. Egyik fővárosi lap hírt is adott erről és egyben cáfolatot is, a mely szerint Apponyinak némely megjegyzése van a katonai javaslatokra és ezt írásban összefoglalva adta át a miniszterelnöknek. Erre vonatkozólag fővárosi tudósítónk arról értesül,

hogy Apponyi és a volt nemzeti párt szintén szükségesnek tartja a hadsereg szaporítását, mert belátják azt, hogy a külföldi államok hadseregeinek fokozatos fejlődésével nálunk sem lehet mellőzni a hadsereg növelését. Apponyi ezt a szaporítást a nemzet teherviselési képességével akarja összeegyeztetni és fokozatos szaporítást kíván egyrésztől, másrésztől pedig lehetőleg a szolgálati időleszállítását. Ha ez az egész vonalon nem volna lehetséges, úgy bizonyos arányt kellene kimondani. Apponyi megjegyzéseivel a kormány és illetve Fejérváry honvédelmi miniszter is foglalkozik és bizonyos, hogy a katonai követelményekkel *összeegyeztőleg sikerülni fog teljes egyetértésre jutni.* — A katonai javaslatok már ezen, vagy legkésőbb a jövő héten napirendre kerülnek. Itt jegyezzük meg, hogy Széll Kálmán miniszterelnök a kiegyezési javaslatokat a jövő héten terjeszti a ház elé.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, január 19.

Még ma is a cukorjavaslatokat tárgyalta a ház igen csekély érdeklődés mellett. A vitát a néppárt egyik legfiatalabb tagja kezdte meg, a ki közgazdasági kapacitásnak készült, de e szándékában taktikát tévesztett. — Kapacitás ugyanis nálunk legalább senkisésem lehet a sajtó támogatása nélkül. Széll Géza volt az első, a ki oly biztos talajt érzett a lába alatt, hogy nemesak fumigálta a sajtót, de azt lesújtó kritikával is illette

— Nem, szólt ingerülten, sohasem fogom így befejezhetni. Idácska, ha le nem mond erről a lehetetlen áll szeméremről, akkor sohasem készíthetem el ezt a szobrot.

A leány egy árnyalattal még jobban elpirult.

— Hogy kívánhatja azt tőlem, da-dogta zavarodottan. Mondtam már ezerszer, hogy inkább meghalok, semhogy ebbe beleegyezzem. Hiszen az borzalmas is volna tette hozzá, kezével fedve el piruló arcát.

A szobrász vágatosan járt fel és alá az atelierben.

De az istenért értse meg miről van szó, szólt végre megállva a leány előtt, a ki ez alatt hirtelen egy könnyű lepelt terített meztelen vállaira. Hiszen látja hogy én tisztességes ember vagyok. Vagy megbántottam-e eddig egy szóval vagy tekintettel? Engem nem vezet semmi frivol vágy és esküszöm, nem is fog vezetni. De nekem az egész aktra van szükségem. Egy fél testből nem mintázhatok meg egy egész alakot. Nem vágyom magára, nem kívánom magát. Csak egy cél vezet, csak egy ideál lelkesít: A művészet.

A kis modell komolyan hallgatta a könyörgő férfiit. Mikor ennek utolsó szavai is elhangzottak, lehajtotta a fejét és csendesen, hangtalanul sirni kezdett.

— Idácska, Idácska: miért sir? Kérdezte a szobrász megindultan, kezébe fogva a leány fehér kezét. Hiszen nem

akartam meg bántani. De lássa folytatta meleg hízoló hangon, miközben gyengén simogatta a kezében tartott kis kezét oly sokat vártam ettől a munkámtól: Szépnek, tökéletesnek szeretném ezt látni dolgozom rajta minden képességgemmel, egész erőmmel. És látja, ha maga makacs marad, fele uton meg kell állanom, Minden reményem megsemmisül, az egész ideát sutba kell dobnom. Gondolja meg édes kis Ida, talán sorsomról, egész jövődömről van szó. Ennek igazán meghozhatná ezt a kis áldozatot . . .

Könyörgő, lázas hangon mondta mindezeket a szobrász, Egész közel hajolva a leányhoz: úgy hogy annak forró lehellete arcát perzselte. Ez sokáig küzdeni látszott magával. Végre nagy kék szeméből kitorolte a könnyeket és egy hosszú sokat mondó tekintettel reá függesztett, az előtte álló férfira. Azután így szólt:

— Jól van beleegyezzem. Egész akot fogok adni önnek De tette hozzá csendesen csak holnap.

III.

Már esteledett, Gyönyörű, enyhe tavaszi alkony volt, és az ateliert elöntötte az üvegtetön át beözönlő alkony napsugár aránya.

Idácska, a kis model elment és a művész is készült, hogy szokott esti sétáján kissé lehűtse lázas agyát.

Távozása előtt munkáját elrakta és a Hajnal szobrát, mely derékig körülbe-

lől kész volt gondosan betakarta az erre a célra szolgáló lepellel. A cselédhez így szólt:

— Ma kinn vacsorázom, ha valaki keres vezesse át az atelierbe és mondja hogy nemsokára hazajövök.

Ezzel kezébe fogta könnyű sétataplát és csakhamar belevegült az Andrássy-ut'vidáman nyüzsgő ember áradatba.

IV.

Mikor haza tért, már éjjel volt. Noha el volt bágyadva az egész napi megfeszített munkától, mégis szokatlanul könnyűnek, erősnek érezte magát. A kis modell ígérete, hogy holnap a teljes aktnak fog modelül szolgálni, verőfényes örömmel töltötte el szívét. Megtelt a reménnyel és boldog önbizalommal, újra serkedő hatalmas munkakedvvel.

Az öröm hatása alatt felkereste a régi cimborákat. Néhány pohár jó francia bort ivott meg közöttük is most, vidáman, derüs kedvvel tért vissza lakásába.

Mialatt hálószobájában éjjeli toalettéjével foglalkozott, folytonosan készülő művére gondolt. Képzeteiben már teljesen készen látta a pompás márvánalakot. Egész megvesztegető fenségében jelent meg előtte a szépséges anyagban megérzékítve a pompás ifjú test: Gömbölyű válaival, a kebel enyhe domborulatával és a csipőt bódító hajlásával . . .

Egyszerre érezte, mint agyát a

igaz ugyan, hogy zárt ülésben, de a fürge újságírók megtudnak mindent s azóta nem vesznek tudomást az ifju néppártiról. Felszólalását jórészt kihagyják, vagy ha már kell arról írni valamit elferdített névvel, elferdítve adják vissza. Lehet, hogy ez igazságtalan, de nem igazságtalanabb, mint a bűnhődő barátja igazságtalan és ok nélküli támadása.

Utána Neumann Armin tudott figyelmet és meghallgatást biztosítani magának, de a többi szónokot már senki sem hallgatta Lukács László pénzügyminiszteren kívül.

A folyosó annál élénkebb volt, minden zugban csoportokban adomáztak a nem cukros képviselők és csak arra figyeltek, mikor csengetik be őket a pénzügyminiszter meghallgatására.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak Széll Kálmán, Lukács László, Darányi Ignác, Láng Lajos, Cseh Ernő.

Elnök megnyitja az ülést és bemutatja Pozsony város kérvényét a cukorkonvenció tárgyában.

Következett a napirend:

A cukoregyezmény.

Szülő Géza elfogadja a javaslatot, de több kifogása van ellene, főképen az, hogy a cukoradót nem szállítják le akkor a midőn a cukoriparunk kárára képtelenek voltunk az egyezményt elfogadni.

Neumann Armin tagadja Szülővel szemben, hogy itt osztályérdekekről van szó, mert ha e javaslatokat támogatjuk akkor azért tesszük, mert az ipar és mezőgazdasági érdekek itt összeesnek.

Felkiállítások a néppártiról:

Szegény gyárosok!

Neumann Armin: Szülő a gyárosok gazdagodásáról és az ő érdekeikről beszél, holott kétes, hogy ismerné a gyárosok jövedelmeit.

Szülő és Zboray közbekiáltanak: Hát Sebössberger!? És Erger, Berger Mind Galiciából jött ide és adta fel magát!

Neumann Armin: Az urak csak bizonyos taji gyűleletről beszélnek így. Egyébként maga is kényszerűségből fogadja el a javaslatot, mert Chamberlain cukorpolitikája és ennek kapcsán a brüsszeli cukorkonvenció kényszerhelyzetbe sodorta az európai államokat. Hosszasan ismerteti Chamberlain gyarmatügyi politikáját, a melynek egyik tényezője volt a gyarmati cukoripar fellendítése. Egyetért Hieronymivel, abban, hogy a cukoradót le kell szállítani nemcsak a fogyasztó érdekében, hanem a cukoripar érdekében is. Összehasonlítja a nád és cukorrépából készült cukor értékét és ebből következteti Chamberlainnek azt az angol gyarmatok érdekében jól felfogott törekvését, hogy a nádcukor fogyasztását könnyebben hozzáférhetővé tegye. Nem fogadja el Szülő javaslatát, mert a cukoradóból befolyó jövedelmekre az államnak szüksége van. Végül újból kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Szederkényi Nándor: Ha Neumann okoskodásait és fejtegetését azokkal az érvekkel, a melyeket Hieronymi felhozott elfogadja úgy arra a következtetésre kellene jutnia, hogy az előttünk fekvő javaslatokat ne fogadja el. De ha meggondolja, hogy ezzel mégis rosszabb helyzetbe sodorná a cukoripart. Akkor mégis elfogadja a konvenciót és a jelen javaslatokat.

Dániel Gábor foglalta el az elnöki széket.

Szünet után.

Bujanovich Gyula igazat ad Rosenbergnek abban, hogy a cukoripart tekintve az államnak kettős feladata van. Az egyik, hogy a hazai cukoripar jövőjét biztosítsa, a másik az, hogy a cukorrépa értékesíthetőségét előmozdítsa. Hosszabban fejtegeti az angol cukoriparpolitika egyes forrásait és a jelen javaslat legfőbb vívmányának azt tartja, hogy a

hazai cukorfogyasztást a hazai termelőknek biztosítja. Ezért is örömmel fogadja el a javaslatot. (Élénk helyeslés jobbról.)

Ernszt Sándor szintén elfogadja a javaslatot.

Molnár Józsiás holnap beszél.

EGYHÁZ és ISKOLA.

Egyháztársadalmi összejevelekek. A debreceni református főiskola Hittanszaki Önképző Társulata ez esztendőben nagyobb és tágasabb körben munkálkodik mint az elmúltakban. A Protestáns esztélyek fényes szellemi sikere buzdítólag hatolt a Társulat tagjaira, s most tegnap első egyháztársadalmi összejevetelt rendeztek Debrecen két templomában s a Csapó-kerti imaházban s a Lada-féle Bethlen utcai iskolában. Mindenütt zsufozásig megtöltötte a nagy közönség a templomokat illetőleg tantermeket s mély áhitattal kísérte figyelemmel az ifjuság magasztos mozgalmát s hitében erősödve távozott emez egyháztársadalmi összejevelekekről. Az isten áldása legyen is az ifjuság eme magasztos, nemes buzgóságán!

Uj ev. ref. lelkésziállás Bősörményben. Mind a hitéletnek a pezsgésére, mind a református híveknek a tetemes szaporodására erős bizonyíték az a hír, melyet Hajdubősörményből jelentenek. A hajdubősörményi ev. ref. egyháztanács az 1903-ik évi költségvetés tárgyalása alkalmával Sívágó Gábor egyházi ügyész és presbyter indítványára kimondotta, hogy a 3-ik rendes lelkészi állás szervezésére lépéseket tesz. Javaslatételre egy 14 tagu bizottságot küldött ki azzal az utasítással, hogy munkálatát oly időben terjessze be, hogy a 3-ik lelkész nemcsak megválasztható legyen az 1903-ik évben, hanem az illető állását az 1904-ik év január 1-én el is foglalhassa.

KÖZIGAZGATÁS.

× A közigazgatási-bizottság ülése.

Tegnap a városi közigazgatási-bizottság teljes ülést tartott, melyen eskütétel volt napirenden. Az *erdei másodfoku bíróság* tagjai *Nemes Kálmán, Lengyel Imre, Szilágyi Imre, dr. Kola János és Márk Endre*, továbbá a *mezőgazdasági albizottság* tagjai (a fentebbieken kívül még *Horváth István*) tették le az esküt. Az 1877. 22-k törvénycikk értelmében velük együtt tette le az esküt a két bizottság elnöke *Puky Gyula* főispán és helyettes elnöke *Kovács József* polgármester.

× **Városi tanácsülés.** A tegnapi d. e. tartott városi tanácsülésen az ügyháttrálékok elintézésével foglalkozott a tanács. Majd részvételelet fogalmaztak a város nevében Biharvármegyéhez, a bihari alispán elhunytá alkalmából. A debreceni nőpariskola felügyelő-bizottsága január 14-én tartott gyűléséből szép levélben üdvözölte a városi tanácsot. Ezen az ülésen intézkedett a tanács a nagyerdői nyári lakások bérbeadásáról. Oláh Karoly tanácsost megbízták, hogy a jelentkezősekről március 15-ig tegyen jelentést.

× **A jog- és pénzügyi-bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi-bizottság ja-

dönti a vér. Ellenálthatatlan vágy lepte meg, hogy a szoborhoz menjen, hogy lássa, édes szavakat susogjon neki; hogy keblét ölelje . . . A művész exaltációja és az aszkéta életmód, a melyet hónapok óta folytatott egyaránt okozhatták ezt a sajátságos, felhevülést . . . Akárhogy volt is, az a beteges vágyakozás lázzal öntötte el. Ugy a mint volt, könnyű éjjeli köntösben, berohant az ateleirbe.

Itt ezüstös félhomályba volt burkolva minden. A tetőüvegablakján át hintett sugarait az enyhekedvű hold, titokzatosan világitva meg a terem fantasztikus burtorzatát.

A művész szeme a hajnalt kereste. Ott állt helyén, a hogyan hagyta, teljesen letakarva a fehér lepellel. Egy pillanat alatt mellette termett, lerántotta a takarót és egy örült rajongásával zárta karjaiba a nemes alakot, mely a holdfény fehér ragyogásában úgy állott ott méztelen, varázsos szépségében, mint maga a testet öltött poézis. És amint karjaiba ölelte: A szobor élt. Csábos márvány teste vonaglott a forró ölelés alatt, karjai görcsösen fonódtak a férfi nyaka köré forró lehellestől uj, láng csapott ereibe. Egy pillanatra megdöbbsent. Azt hitte, hogy álmodik, vagy megőrült. De nem sokáig töprenkedett. A kéjes mámor ró-

zás felhőt boesátott agya elé. Mohó, szinte harapáshoz hasonló esókokkal halmáztá el az életre támadt szobor vállait keblét, a pompásfaranyátrát, mely esipőig hullott, selymes hófehér bőrét, ott a hol érte. Azután karjaiba, emelve vitte a prémekekkel és keleti szőnyegekkel betakart széles kerevet felé . . .

Hajnalt, mikor a atelir már a napfény világozával telt meg, a kereveten ébredt fel a művész. Egy percig zavartan dörzsölgette a szemét, mint a ki nem tudja hol van. De hirtelen feleszmélt. Mellette ugyanis a gyönyöröktől sápadt arccal egy édes női test pihent, mely álomba merítve, pihegő kebelével, melynek kábító pompáját nem takarta semmi lepel . . .

A művész hirtelen megértett mindent.

Az alvó leány ugyanis Idácska a kis modell volt.

Harmatos ajkára egy forró esókot nyomva felébresztette. Azután a piruló lány fülébe e kérdést sugta: Miért választottad nászunknak épen a mai napot? Hogy holnap szégyenkezés nélkül állhassak neked modell! . . . Sugta vissza a leány.

nuár 21-én d. u. 3 órakor ülést tart, melyen Veesey Imre főjegyző fog elnökölni. Az ülés tárgyai: 1. A felügyelő-bizottság javaslata a városi pénz kezelésre vonatkozólag. 2. A lovassági laktanya építési költségeiből fizetetlen maradt mintegy 80000 korona függő kölcsön fedezése tárgyában adandó véleményezés.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum, nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e 9—12-ig.

Jan. 24. Timár ifjuság táncmulatsága. Arany Bika.

Jan. 25. Polgári kör bálja. Arany Bika.

Jan. 25. Urkocsisok egyetemen közgyűlése.

Jan. 29. Városi rendes közgyűlés.

Jan. 31. A jótékony nőegylet tombolaestéje Arany Bika.

Febr. 1. Az iparos kör bálja. Arany Bika.

Febr. 5. A keresk, és iparkamara közgyűlése.

Febr. 7. A vörös kereszt egylet bálja. Arany Bika.

Febr. 14. A műpártoló egyesület művészestéje Arany Bika.

Febr. 15. Az iparos ifjuság táncmulatsága. Arany Bika.

Febr. 21. A függetlenségi párt estéje. Arany Bika.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

Milliók kivándorlása.

— január 20.

Nemcsak a népünk vándorol ki, hanem a pénzünk is. Még pedig nem holmi sűrű garasokról van szó, hanem rengeteg milliókról, amik azért vándorolnak ki magyar zsebekből a külföldre, mert nálunk csak üres jelszó ma is az, hogy pártoljuk a hazai ipart, a valóság ellenben az, hogy számtalan dolgot vásárolunk külföldről, amit jórészt idehaza is megkaphatnánk.

Erdekes számadatok bizonyítják ezt: mult évi külkereskedelmünk számadatai.

Nem öleljük föl most az egészet, csak egyes részleteit. Bár ez adatok egymagukban is eléggé tanulságosak és talán elégségesek is arra, hogy a helyzet így tovább nem maradhat, hogy tennünk kell valamit, — államnak úgy, mint társadalomnak — mert különben sorsunk az anyagi pusztulás tönkje lesz.

De szóljanak maguk a számok. Csupán a tulnyomó részben fényűzési cikkek beözönlésének adatait szolgáltattuk meg. Izelítődül ez is unos-untig elég.

Kiadtunk a mult évben külföldre,

	koronát
Szalagokért	6.321,000
csipkékért és himzésekért	9.565,120
mellfűzőkért	712,200
szőnyegekért	2.931,235
női kalapokért	4.304,900
férfi kalapokért	8.507,260
kész női ruhákért	18.126,390
művirágokért	2.154,000
disztollakért	1.081,675
pokrócokért	1.018,215
bőrkesztyűikért	2.772,700
bőröndökért	888,835
virághagymákért	253,400
butorokért	10.038,364
gyertyákért	3.115,000
szappanért	3.517,297
töltényekért és gyújtókért	2.145,947

illatszerekért	1.109,000
csillárokért	257,355
porcellánárúkért	5.895,600
majolika árukért	358,500
vaskályhákért	570,720
nyakkendőkért	3.887,125
klisékért	464,008
irótollakért	283,040
zongorákért	1.216,020
órákért	5.080,140
gyermekjátékszerekért	4.562,625
nap- és esernyőkért	3.119,144
könyvekért	6.725,100
hirlapokért	2.547,900

Hát annyira boldog, annyira gazdag nemzet vagyunk mi, hogy évben a millióknak e hosszú légióját juttathatjuk a külföld zsebébe csupán luxus tárgyakért?

Idehaza a munkáskezek százezrei vannak munkanélkül, nyomor, inség mindenfelé, a kivándorlás ijesztő mértékben nő és mi a külföld munkájának produktumaiért fizetünk évenként milliókra menő tributumot?

Hát vajjon magyar munkáskezek nem tudnák-e a fényűzési cikkek vagy legalább azok tulnyomó részét idehaza előállítani, hogy legalább — ha már egyelőre az anyag ára külföldre megy is — legalább a munkadíj maradjon itt benn a hazában?

Női kalapokért több mint 4 milliót, kész női ruhákért 18 milliót, mellfűzőkért, művirágokért 2 milliót, csipkéért és himzésekért 9 és fél milliót, nyakkendőkért több milliót adunk a külföldnek: vajjon nem tarthatnók e horribilis összegeknek legalább felét idehaza?

Hány ezer- meg ezer szegény nőnek nyujtana e cikkek itthon való készítése tisztességes, biztos és állandó keresetet? Hány ezer meg hány ezer családban lehetne e révén a nő nemcsak fogyasztó, de szerző is?

Butoriparunk a fejlődés magas fokán van és tekintetben kiálljuk a versenyt a külföld bármely államával. Mi szükség van tehát arra, hogy butorokért évenként több mint 10 millióval adozunk a külföldnek?

Hát nem kell így elszegényednünk, elpusztulnunk anyagilag? És anyagilag tönkre ment nemzet vajjon álmodozhatik-e politikai függetlenségéről?

K.

* **Személyi hír.** Puky Gyula főispán a mult éjjel Budapestről Debrecenbe érkezett.

* **A rendőrség bünygyi osztálya.** Erdekes füzetet kaptunk tegnap. — Véghe Gyula tb. főkapitánynak a rendőrségi bünygyi osztály főnökének Puky Gyula főispánhoz intézett beszámolója a bünygyi osztály hároméves működéséről. A nagy gondnal és világosan összeállított könyvből közöljük a következő érdekes adatokat.

A bünygyi osztálynál egy-egy fogalmazói szakban működő rendőrtisztviselőre esik 11000 lakos, területi felosztást véve alapul: 27000 hold. A bünygyi osztály felállításától számított 3 év alatt *bünygy* volt: 3729. Ebből tisztán a város területén követtek el 2059-et, miből kiderített a rendőrség 1940 esetet, tehát a bünygyeseknek csak 2 százaléka maradt kiderítetlen. — Nevezetesebb bünygyesek: *rablással párosult gyilkosság* a 3 év alatt 2 esetben fordult elő és pedig az

ondódi pusztán, a tetteseket elfogták s 15—15 évi fegyházra ítélték. Szándékos emberölés 7 esetben történt, *mind eszemő elpusztítás.*

Rendőri kihágás előfordult a 3 év alatt 11393. Kihágások fejében kiróttak 29671 korona pénzbírságot, lezártak 2333 egyént.

Kézbesített a rendőrség 22987 idézést és egyéb hivatalos iratot. Eltoloncoltak a városból 1733, kiutasítottak 761 egyént.

Öngyilkos lett a három év alatt összesen 97 egyén, baleset vagy szerencsétlenség folytán elhalt 35. Mindkét esetben a férfiak száma tetemesen nagyobb mint a nőké.

A szociálisták is próbálkoztak Debrecenben, de talajt nem találván nem tudtak gyökeret verni. Egyidőben lapjuk is volt, de az eszedesen megszűnt. A legutóbbi képviselőválasztás alkalmával letartóztatott a rendőrség 45 egyént. Az 1900 december havában történt ugynevezett hurkolási esetek felfujt dolgok voltak. 1901. vége felé névtelen levelek árasztották el a várost, kiméletlenül bátva a legelőkelőbb családokat. A tettest bár nem sikerült teljes határozottsággal kipuhatolni, de a rendőri eljárásnak volt annyi eredménye, hogy a névtelen levelek küldözgetése megszűnt. Nagyban veszélyeztették a közbiztonságot a kóbor cigányok. Az 1902. októberi országos vásár, alkalmával tartott hajsza alkalmával elfogtak 100 csavargó egyént.

A füzetben 27 nyomtatott oldalon számol be a tb. főkapitány a bünygyi osztály működéséről, előszavában sok nemes intézmény felállítását sürgetve, melyek hathatósan támogatnák a rendőrség működését, így pl. gyermekmenhely, dologház, hatósági eselédelhelyezés.

Énnyit a kimutatásról. A kimutatás alapján legigazabb elismerést kell nyujtanunk a bünygyi osztály főnökének, tisztii karának és személyzetének, hogy tulterheltség mellett eredményes, szép munkát végeztek nehéz, felelősség teljes hivatalukban.

* **Hajtóvadászat Vámos-Pércsen.** A vámos-pércsi vadásztársulat szépen sikerült hajtóvadászatot rendezett tegnapelőtt. A vadászaton részt vett, a debreceni vadásztársulat számos tagja. Terítékre került összesen 88 tapsifüles.

* **Háztulajdonosok figyelmébe.** Január 1-ső napjától hat egymasután következő évre a póce gödrök tisztítására Fazekas Kálmán és Fried Bernát helybeli lakosok vállalkozván, a mezőrendőrkapitányság értesíti a közönséget, hogy a vállalkozók részére a csatornák tisztításáért köbméterenként 2 kor, 40 fillért, a főkesatornák kotrásáért köbméterenként 3 koronát és az úrszékek kihordásáért hektoliterenként 48 fillért állapított meg.

* **Az öreg kosárkötőnek.** Tegnap ismét 10 koronát kaptunk Jámbor György, a szegény 76 éves kosárkötő felsegítésére. Dévaványáról küldte *Szentgyörgyi Gerő* nyug. ev. ref. lelkész, aki azt írja, hogy azon kedves emlékének fogva, mely lelkében az öreggel szemben él, köteles-

ségének érzi teltségéhez mérten a valaha jobb időköt ért szegény kosárkötő nagy nyomorának enyhítéséhez hozzájárulni. A derék lelkész hozzáteszi adományához azt a nemes kívánságot, hogy az isteni gondviselés sokasítsa meg a könnyűlelkű szívek adományait s tegye lehetővé a szegény öregek a sors szélsője által reá mért nehéz kereszt nyugodt lélekkel való hordozását. Szentgyörgyi ur adományát nyomban átadtuk a szegény Jámbor Györgynek, aki 76 éves reszkető kezeivel egész nap kosarat fon, hogy életét tisztességgel fentartassa.

* **A távbeszélő huszonöt éves.** A múlt héten volt huszonöt esztendeje, hogy a távbeszélőt a nyilvános használatnak átadták. Ez a világesemény Berlin mellett, Friedrichsberg nevű helyiségben folyt le. Az amerikai találmány 1877-ben jutott Európába és Stephan, Berlin postafőnöke, felismerve nagy jelentőségét a világforgalomban, kisebb postaállomásokon bevezette számára oly célból, hogy az a postahivatal, a melynek nincs táviró összeköttetése, a másikkal, a hivatal számára pótolja hiányát. A távbeszélő nyilvános használata 1880-ban történt először és pedig Elsass-Mülhausen nevű városban, a következő esztendőben Berlin és Németország nagyobb városaiban is meghonosították. Aztán hirtelen gyorsasággal terjedt el az egész világon.

* **Eljegyzés.** Rózenfeld Salamon nagybirtokos bájós leányát Fridát eljegyezte Fried Samu szatmármegyei földbirtokos.

* **Felülfizetések az ácsifjuság mulatásán.** A január 17-én tartott ácsifjusági tánemulatságon felülfizetni szivesek voltak: Horváth János, Mészáros György, Kohn és Jungreis cég 5—5 kor. Kovács József, Csapos János 4—4 kor. özv. Székely Jánosné, ifj. Székely Jánosné, N. N. Molnár Matuzsálem 60—60 fillért, Nagy Gábor 40 fillért, Oláh Imre 20 fillért, mely felülfizetésekért halás köszönetet mond az ácsifjuság szakegylete.

* **A debreceni országos cipész gyűlés.** A debreceni cipész szakosztály tegnap délután gyűlést tartott az ipartestület helyiségében, melyen a Debrecenben tartandó országos cipész gyűlés előkészítését tárgyalták. A kongresszust június vagy július hónapban rendezik, s a szellemi ügyeinek előkészítésére egyhangú lelkesedéssel Tóth Kálmánt, az ipartestület tevékeny jegyzőjét választották meg: az anyagiak rendezésére egy bizottságot fognak kiküldeni.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület békéltető bizottsága ma délután négy órakor ülést tart az ipartestület helyiségében Bereczky Lajos rendőrfogalmazó iparhatósági megbízott elnöklete alatt.

* **Halálozások.** Vasárnap és a tegnapi nap folyamán elhaltak: Katona Róza ev. ref. 5 hónapos, Groszmann Ábrahámné izr. 28 éves, Gerőcz Károly ev. ref. 2 hónapos, Kovács János róm. kath. 3 hónapos, Hering István róm. kath. 31 éves, Dihen Eszter ev. ref. 16 éves, Fábrián József ev. ref. 71 éves, Holló Imre ev. ref. 2 napos, özv. Győrösi Dánielné ev. ref. 77 éves, Fekete Lajos ev. ref. 38 éves, özv. Móré Sándorné ev. ref. 58 éves, Katona József ev. ref. 7 napos.

* **Csendőrségi hírek.** Verekedés szék-lábbal. Dalos András és Török András dorogi tanyai lakosok összeszólkoztak.

A vita hevében a dühös természetű Dalos András kirántott egy szék-lábat, s úgy fejbeverte Törököt, hogy vérbeborulva szaladt a csendőrszere. Dalos András súlyos testi sértés büntetéseért feljelentették.

* **Aki jól célzó.** Kökény Antal és Póka György dorogi lakosok összevesztek. Póka megszaladt, majd megállott, felkapott egy követ, s homlokra dobta vele Kökény Antal. Sérült feljelentette jól célzó. Póka Györgyöt könnyű testi sértésért.

* **Humberték adóssága.** A Humberték vagyona ellen annak idején esődöt rendeltek el. A tömeggondnok most tette közzé a Humberték aktiváit és passzíváit. Az érdekes jelentés szerint Humbertné az ő saját feljegyzései szerint 77 millió frank adósságot csinált a Crawford-féle százmillió örökségre. Eddig azonban a hitelezők csak 23 millió frank követelést jelentettek be. Ugy látszik, a hitelezők nagy része nem akar jelentkezni, úgy is tudják, hogy nem kapnak semmit, azután meg nem akarják magukat neveltségessé tenni. A Humberték aktivái mintegy három millió frankra rughatnak, de ezt az összeget az eljárási költségek teljesen fel fogják emészteni.

* **A dunai hajóhad és az asszonyi hűség.** Egy uriember a napokban válókeresetet adott be ügyvédjével a törvényszékhez. A válókeresetekben meg kell állapítani az okot, a mi a hűtlenséget előidézte. A kereset meg is emlékezik erről, még pedig a következő klasszikus rövidségű sorokban:

Tekintetes törvényszék! Boldog volt az én családi életem, Gyermeünk is lett a nagy boldogságunkból. Egyszerre azonban megjelent a dunai hajóhad és tönkretette a boldogságomat. A hajóhaddal jött egy sorhajóhadnagy, a sorhajóhadnaggyal az én boldogtalanságom.

... Még is csak nagy lehet az asszonyi hűség, a mit csak egy hajóhaddal lehet meg-ingatni.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejtethetetlen fiunknak temetésén megjelentek, különösen a t. tanári karnak, iskolatársainak, a t. főiskolai énekkarnak, ezúton mondunk halás köszönetet részvételükért, — melyel leirhatatlan bánatunkat enyhíteni sziveskedtek. Salánky Ferenc és neje.

* **150 iskolamulasztó tanonc.** December hónapban az iparostanonciskola igazgatójának jelentése szerint nem kevesebb mint 150 tanonc mulasztott több-kevesebb előadást. — Az ipartestület tegnap délutánra rendelte hivatalos helyiségébe a mulasztó fiukat, kiket azután pénzbüntetéssel és tanoncidejük meghosszabbításával büntetett meg, s többet előjegyzett közülök, hogy abban az esetben, ha továbbra is javíthatatlanul kerülnék az iskolát, eltiltja őket a Debrecenben való tanoncokodástól. Ajánljuk fenti hírlinket, a tanonctartó mesterek és szülők figyelmébe.

* **Előkelő ismeretségek.** Tegnap egy pálinkamérésből hozták fel a rendőrség bünygi osztályához Marjalaki Elek 42 éves lerongyolott lakatossegédet. Nagyon berugott s botrányt csinált a pálinkás boltban. A rendőrségnél történt megmozgása alkalmával több levelet találtak nála, melyeknek címei méltán döbbeneteltek meg a rendőrfogalmazót. Az egyik levele Kiss Aron püspökhöz, a másik R. J.-né előkelő földbirtokosnőhöz, a harmadik ismét egy debreceni előkelőséghez volt címezve. — Felbontották a leveleket s kitűnt, hogy a pálinkás bolt-

ból beszállított férfit nagy szegénységére hivatkozva, segélyért akart folyamodni fenti előkelőségekhez. Így most már a segélyből egyhamar nem lesz semmi, sőt megbüntetik érte Marjalaki Eleket, mint engedély nélküli könyöradomány gyűjtőt.

* **A vasuton talált tárgyak árverése.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben talált azon tárgyakat, melyeknek a meghatározott időn belül nem jelentkezett gazdája, a debreceni állomás podgyász kiadási helyiségében január hó 21-én délután 2 órakor nyilvános árverésen eladják. Árverésre kerülnek bőröndök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fehérneműek, stb. Az árverésre azért felhívjuk a közönség figyelmét, mert a befolyt összeget a helybeli szegényalap javára, tehát jótékony célra fordítják.

* **A nyir-madai vásárok.** A debreceni kereskedők és iparosok egyik állandó piacán, Nyir-Madán 1903 évben a következő napokon tartják meg az országos vásárokat: április 1, május 13, július 15, augusztus 26, és december 16.

* **Leleplezett mosóintézet tulajdonos.** Weisz Sámuel kereskedelmi utazó 4 darab inget és egy csomó gallért Kaufstein Bernát Széchenyi utcai mosóintézetébe küldött tisztítás végett. A 20 korona értékű holmit azonban sehogy sem tudta megkapni, végre is a rendőrséghez fordult. Szőcs rendőrbiztos vezette a nyomozást, melynek során az eltűnt ingekből egyet magán a mosóintézet tulajdonosán, Kaufstein Bernát uron fedezett fel. Az inget felismerte jogos tulajdonosnő Weisz Sámuel és az eladó kereskedő cég alkalmazottja is, — minek alapján Kaufstein Bernát ellen a bünygi eljárást folyamatba tették.

* **Kegyetlen apa.** Szinesák Bálint egyeki lakos nagyon kegyetlenül bánt hozzátartozóival, főleg Borbála nevű fiatal leányával. Legutóbb is irtóztatón utlegette a leányt, fejét az ajtóhoz verte és kidobta. A szomszédok megsajnálják a szegény gyermeket, s feljelentették Szinesák Bálintot, kit most a bíróság fog figyelmeztetni a szülői szeretetre.

* **A szerelem halottja.** Vasárnap megírtuk, hogy Dihen Eszter cselédeleány zsiros szódát ivott öngyilkossági szándékból. Az orvosok azt hitték, hogy az erős szervezetű leány kiheveri a méreg által okozott belső sérüléseket, de nem úgy történt. Dihen Eszter tegnap kiszüvedett a városi közkórházban. — Öngyilkosságának oka: szerelem. — Szerelmes volt egy kereskedősegédbe, kivel titokban el is jegyezték egymást. A fiatal ember atyja értesülvén a dologról elment a leányhoz, először kérte majd nagy patáliát csinált, végre is rábirta fiát, hogy a jegygyűrűt küldje vissza. A fiu meg is tette, mire a 16 éves leány megmérgezte magát.

* **Családi béke.** Mikor Moltké-t megkérdezték, hogy mi szükséges a háborúhoz, így felelt: Három dolog szükséges: pénz, pénz, ismét pénz! — Ha a családi béke megzavarásáról tennék kérdést a közönséghez, 99 százalék tapasztalásból merített határozottsággal háromszor kiáltaná: az anyós! Egy ilyen anyós okozta családi jelenet került a nádudvari csendőrszere elé. Özv. Nagy Rebeka, az anyós menyén Ludmán Lajosné alaposan végighuzott egy nyújtófával. A menyemasszony sem volt rest, nekirohant az anyósának, s több helyen megharapta és megrugta. Kölesönösen feljelentették egymást, s a megzavart családi békét most

a törvény fogja helyreállítani, — ha ugyan tudja.

* **Két vég vászon.** Adler Simon Kosuth-utcai rófoskereskedőt kellemetlen meglepetés érte tegnap délután. A mint kijött boltjából, észrevette, hogy valaki elvitt az üzlete ajtajába kirakott holmiból 2 vég vásznat. Rögtön jelentést tett a rendőrségen, mely megindította a nyomozást s szerencsés véletlen folytán el is csípte a tolvajt. Feltűnt ugyanis a főutcán egy alak, ki nagyon be volt rugva s hóna alatt egy pakkot szorongatott. A rendőrbiztos megszólította s gyanus levén az ember rémült hebegése, bekísérte a bűnügyi osztályhoz, hol a titkos csomagból egy vég vászon került elő. A megcsipett ember Nagy Gábor beismerte tettét s eladta, hogy a másik véget a zálogházban értékesítette. Mivel Nagy Gábor nagyon be volt rugva, egyelőre fogva tartották.

* **Ellopott télikabát.** Almási Sándor Szent-Anna-utca 25. sz. a. szolgálo hevesnek ismeretlen tettes ellopta lakásáról a télikabátját. Tegnapelőtt a Bathányi-utcaról is loptak el egy télikabátot s a rendőrség azzal hiszi, hogy a két lopást ugyanegy személy követte el. A télikabátok barátját keresik.

* **Drágul a cipő.** A bőrkészítmények nagymérvű megdrágulása folytán a magyar cipőgyárosok elhatározták, hogy a készcipők árát 5 százalékkal felemelik. Erzekény, csapás ez különösen a szegényebb néposztályra, melynek ismét drágább lett egy nélkülözhetetlen ruházati cikke.

* **Garázda bérkocsis.** Szabó Gábor bérkocsis berugott állapotban nagy hőstetteket vitt véghez a Vendég-utcan. Először is bezúzta Balog Jánosné lakásának az ablakait, azután pedig Nemes Andrásné-t fenyegette meg roppant szigorral, a halálra remült asszonyok a rendőrséghez folyamodtak oltalomért, mely jegyzőkönyvet vett fel a vitéz bérkocsisról, s intézkedett, hogy megkapja vitézi tetteinek méltó jutalmát.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Jan. 20. kedden: *Képzelt beteg*, bohózatos vígjáték. **B.**
Jan. 21. szerdán: *A doktor ur*, bohózat. **C.**
Jan. 22. csütörtökön: *A kis szükevény*, dalmjáték. **A.**
Jan. 23. pénteken: *R. Réthy Laura* vendég felléptével *Traviata*, dalmü. **B.**
Jan. 24. szombaton: *Lizelot*, színmű. **C.**
Jan. 25. vasárnap: délután *A jósvény*, vígjáték, este *R. Réthy Laura* vendégfelléptével *Szulamith*, zsidó dalmü.

— **(Szép Heléna.)** Tegnap fejezte be R. Réthy Laura asszony a Szép Helénában három estére terjedt vendégszerelését, mely oly nagy sikerrel járt, hogy az igazgató még két estére megnyerte a művésznő közreműködését. Pénteken megismétlik a *Traviata*-t, mely valóságos művészi esemény, igazi remek mintaelőadás volt, vasárnap pedig ismét dalmü kerül színre: *Szulamith*. Offenbach öröké fiatal tűzű dalmjátéka Szép Heléna tegnap telt ház előtt nagyon tetszett. A vendégművésznő hangját, énekét, játékát, megjelenését jelenetről jelenetre lelkes tünnetéssel ünnepelte a közönség. *Karacs* Imre kitűnő Páris volt, hangja teljes erejében csengett. Krémer, Nagy Dezső,

Mezei, K. Hegyi Lili, Havasi Szidi, Pápay és Virágháti ötletes játékkal járultak hozzá az est sikerének kivívásához.

— **(Lizelot.)** Szombaton mutatják. be ezt a jó ízű francia vígjátékot, melynek címszerepében *Hahnel* Aranka minden valószínűség szerint művészi pályája legszebb diadalát fogja aratni. Már magában ez is érthetővé s természetessé teszi a darab iránt az általános érdeklődést. De a *Lizelot*, jöllehet XIV. Lajos francia király veraillesi udvarában játszik még sines bizonyos időszerű alkalmiságnak híjával. A francia léha, vidám, könnyűvérű élet szembeszállítása az egyszerű kissé nyers, de rendkívül bájos német hercegnő becsületes szókimondásával; felette érdekes.

— **(Monna Vanna.)** Maeterlinik hatásos színműve a jövő héten nálunk is színre kerül. Már javában folynak belőle a próbák. A címszerepben *Jeszenszky-nének* lesz alkalma tehetsége teljes erejét művészi feladatok megoldásában érvényesíteni. A fő férfiszerepeket *Palágyi, Klenovics* és *Sebestyén* játsszák.

— **(A kitiltott király-idillek.)** Bródy Sándor *Király-idillek* cím alá összefoglalt három egyfelvonásost írt, melyek már a Nemzeti Színházban is visszatétést keltettek; mert nagy történelmi alakjainkat minden ok és alap nélkül, pusztán írói szeszélyből esuffá teszi bennük Bródy. A kolozsvári színházban is színre került ez a három kis darab: ott azonban esufosan megbukott. Ráadásul a színházi bizottság eltiltotta a nemzeti érdekt sértő darabok további színre hozatalát. Nemzetközi szellemű fiatal óriások természetesen védelmére kelték Bródy írói szellemének s most erős toll-harc folyik a magyarság érzéseit átérezni nem tudó idegen lelkek és a kolozsvári izről izre magyar szellemű sajtó között. Tanulságul följegyezzük ezt a jellemző tünetet, azzal a megjegyzéssel, hogy a Nemzeti Irodalmi Szövetség ime bőségesen találhat okot az irodalom nemzeti irányának megerősítését elősegíteni kívánó mozgalom megindítására.

TAVIRATOK.

A király.

Budapest, jan. 19. (Saját tudósítónk távirata.) A király egészsége ujabban teljesen kielégítő. Ófelsége február 1-én Budapestre jön s tizennyolc napot tölt itt. Február 18-án visszatér Bécsbe Erzsébet királyi hercegnő esküvőjére. Azután ismét a fővárosba jön, a mikor néhány napra — mint rendesen — kimegy Gödöllőre.

Apponyi a válsághirekről.

Budapest, jan. 19. (Saját tudósítónk távirata.) Gróf Apponyi Albert ma délután kijelentette egy újságírónak, hogy a válsághirekből egy szó sem igaz. Az egész csak üres feltűnést hajhászás. Az különben — ugymond — csak természetes, hogy a pártban megbeszélések folynak komoly politikai dolgokról. A szabadelvű párt a katonai javaslatra vonatkozó értekezletet szerdán tartja.

A néppárt vezére nagybeteg.

Budapest, január 19. (Saját tudósítónk távirata.) Molnár János pápai prelátus, a néppárt vezérének állapota válságosra fordult, az orvosok katasztrófától tartanak.

A Petőfi-társaság alelnöke.

Budapest, január 19. (Saját tudósítónk távirata.) Holnap lesz a Petőfi-társaságban az alelnök választása. Valószínű, hogy egyhangulag *Herceg Ferencet* választják meg. — *Pekár Gyula Jekai* Mórhoz intézett levélben kijelentette, hogy az alelnöki állásra nem pályázik, mert a tagok egy része nem óhajtja megválasztását.

A szász trónörökösné.

Genf, január 19. (Saját tudósítónk távirata.) A szász trónörökösné Gironnal már három nappal elhatározta, hogy elutaznak. A szálló személyzete, melynek a hercegnő pénzt, ékszereket ajándékozott, csak az utolsó percben értesült az elutazásról. A hercegnő Gironnal gyalog ment a pályaudvarra. A vonaton két kocsiszakaszt foglaltak el s a szakaszokat azonnal elfüggyönnyözték a kíváncsiak elől. Mentoneba érkezve a hotel des Anglaisba szálltak, ahol André Girard és neje nevet jelentettek be. Valószínűleg február végéig ott maradnak, bevárva a hercegnő lebetegedését. Mind a ketten nagyon jó kedvűek.

Páris, jan. 19. (Saját tudósítónk távirata.) A szász hercegnő ügye teljesen rendben van. Már nem trónörökösné; lemondott rangjáról, a szász udvartól harmincezer márka évi tartáspénzt kap. Szülése után Giron felesége lesz. Giron az itteni *Gil Blos* munkatársa lesz.

Lipcse, jan. 19. (Saját tudósítónk távirata.) Itt házasságtörés és királyitrón címmel feltűnést keltő rópirat jelent meg mely a hercegnő szerelmi regényét tárgyalja. A rópiratot ma elkobozták.

Gabonatözsde.

Budapest, január 19. (Saját tudósítónk távirata.) Buzakinálát mérsékelt, vetelkedv korlátolt. Kedvező irányzat mellett 18,000 métermázsa került forgalomba szilárdon tartott áron. Egyéb gabonafajták kedvezők. Idő hideg.

Buza áprilisra	7.73—74.
Rozs áprilisra	6.67—68.
Zab áprilisra	6.15—16.
Tengeri májusra	5.80—81.
Repece augusztusra	11.70—80.

MULATSÁG.

A Polgári kör bálja. E hónap 25-én lesz a debreceni Polgári kör zárkörű táncmulatsága. A széles körben nyilvánuló érdeklődés előre biztosítja a táncmulatság fényes sikerét, ami csak természetes az elmúlt évek Polgári kör báljainak sikere után. Este 8 órakor kezdődik a mulatság Rácz Károly muzsikája mellett. Személyjegy 2 kor. Családjegy 6 kor. Páholyjegy 6 kor. Jegyek előre válthatók Szent-Királyi Tivadar, ifj. Gyürky Sándor, Czeglédy és Polgár, Márton Gyula urak üzleteiben, a kör hejységében és este a pénztárnál. A kedves mulatság rendezőségének névsorát következőkben közöljük: Komlóssy Arthur a kör elnöke, Oláh Károly r. b. elnök, Czeglédy Gyula a kör alelnöke, Szabó Kálmán r. b. alelnök, Buday Gyula a kör ügyvédje, Dávid Mihály pénztárnok, Kerékgyártó József.

zsef főjegyző, Raics Gyula aljegyző, Szathmáry Mihály r. b. ellenőr, Komlóssy Mihály r. b. ellenőr, Szabó Imre r. b. ellenőr, Horkay Lajos a kör gazdája, Imre János, Abrahám László, Agárdi Lajos, Antal Vince, Balassa Károly, Balla Mihály, B. Balogh István, Bán István, Bészler Károly, Biczó Gyula, Blaskovits Mihály, Boross Ferenc, Czeglédy József, Csáky Béla, Csáky Gergely, Csáky János, Csóka Sámuel, Dávid Sándor, Erdődy László, Ferge István, Ferge János, Gaszner K., Görömbéi Péter, Gyarmathy István, Hajdu Zsigmond, Hajdu Gyula, Haranghy Gy., Harsányi Lajos, Hauer Bertalan, Horváth István, Horváth János, ifj. Horváth T., Hódy Béla, Káposztás I., Király Gyula, Kiss Kálmán, Kovács János, Körner Adolf, Mórócz Ferenc, L. Nagy Bálint, Nagy Imre, ifj. Nagy József, Nagy Jakab, Nagy Lajos, Nagy László, Németh András, Némethy János, Pásztor Gyula, Pásztor István, Pásztor János, Polgári Bálint, Polgári József, Pósalaky Mihály, Roncsik Lajos, Rác Mihály, Serli Ede, Szentessy János, Szentgyörgyi József, Szekeres András, Szőke János, Szabó Bertalan, Szabó Kálmán jegyző, Tassy Károly, id. Tóth Imre, ifj. Tóth Imre, Trásy Géza, Udvarhelyi Géza, Ungváry Dániel, Uszó István és Veesy Imre rendező bizottsági tagok.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Ipari intézmények fejlődése Debrecenben.

V.

— jan. 20.

Az Iparos-kör lehetőleg minden ipari érdekű mozgalomban résztvenni törekedett. Az ipartörvény sérelmes rendelkezéseinek módosítása tárgyában a fővárosban s az ország nevezetesebb városaiiban időközönként tartott értekezleteken tevékeny szerepet játszott, sőt ilyen irányban az országgyűléshez a város képviselőinek útján kérvényezett is.

Szakkbavágó felolvasások tartása által élénkítette társas életünk egyhangúságát s a kör kebelében szervezett művelődési szakosztály felkérésére felolvasást tartottak nt. K. Tóth Kálmán lelkész a lakásvizonyokról, nt. Csiky Lajos tanár a vasárnap megünnepléséről Angliában, dr. Szántó Sámuel tanár a kölcsönös segélyező egyletekről, dr. Vedródi Viktor tanár a vasgyártásról stb.

E felolvasások tartásával az iparoskör két irányban gyakorolt üdvös befolyást Debrecen város társadalmi életére, a mennyiben közvetve létrehozója lett két igen nevezetes intézménynek és pedig mint már említeni alkalmam volt: a kölcsönös segélyező egyletnek, továbbá a gróf Degenfeld József volt főispán elnöklété alatt tovább működött felolvasó-körnek, utóbb pedig a Csokonai-körnek, melyek mindenike virágzó intézménynek nőtt ki magát városunkban.

Két alkalommal fejtett ki az iparoskör szélesebb mederben mozgó tevékenységet és pedig a közszállító szövetkezetek eszméjének terjesztése és az egyizben már létesíteni megkísérelt ipartestület megalakítása ügyében. A közszállító szövetkezet kérdése a közelebről érdekelt ipartársulatok körében nem találkozott rokonszenvvel s ennél fogva a kör nem tartotta időszerűnek a mozgalom érdekében további lépéseket tenni.

Helyi szempontból sokkal fontosabb

volt s kihatásában nagyobb jelentőséggel bírt az ipartestület megalakítása iránt megindított mozgalom. Az iparos kör 1888. év december 30 ikára hívta egybe a helybeli 20 ipartársulat elnökét közös értekezletre. Azonban sajnos, hiában volt itt minden felvilágosítás aziránt, hogy egyedül az ipartestület az, mely a kézműiparosok egységes szervezetét, a közös cél érdekében való tömörülését, ez uton pedig az ipari fejlődés és a rendeztebb ipari viszonyok megteremtését biztosítja. Hiába küzdöttek az értekezleten az ipartestület eszméjének lelkes hívei jobb sorsra érdemes buzgósággal: lelkesedések nem hatott, az ipartársulatok képviselőitében megjelent elnökök, főleg a eszmadia, timár és gubás társulatok elnökei ridegen visszautasították a testület megalakításának eszméjét.

Az ipartestület ügye tehát ismét meghiusult, azonban az iparos kör nem adott fel minden reményt erre nézve, hanem bizottságot küldött ki, mely az eszmét tovább terjessze, érlelje és alkalomadtán megvalósítsa.

Az 1892-ik évben az iparos kör elnöki állására a tagok osztatlan bizalma Serly Edét, városunk ezen kiváló iparosát emelte, ki egyéni jó tulajdonságainál és értelmi képességénél fogva ezen tisztesre méltónak bizonyult, a mit igazol az a körülmény, hogy immár a tizedik éve, hogy a kör elnöki tisztét általános megalapításra ő tölti be.

Az iparos kör megalapításával tekinthet vissza hosszú működésére, melyben feltalálhatja mindazon elők munkálásának jelenségeit, melyek megalapítását maga elé tűzte, törekedve mindig csak az iparosok érdekeinek előmozdítására a rendelkezésére álló szerény eszközökkel.

Egyszóval, az iparos kör mindent megtett, a mi az iparosok egyesítése, érdekeik megóvása ügyében egyszerűen, tapintatos vezetés mellett megtehető volt és ennek köszönhető, hogy e körben csoportosult iparos elemben az összetartozandóság erzeze kellően kitejődött, hogy egy tömör egyetértő egységet képeznek, melyet a kölcsönös bizalom láncolat csatolnak egymáshoz.

Ezen egységes szervezet, ezen szoros összetartás és zavartalan egyetértés adta meg később az iparos körnek azt az erőt, azt a hatalmat, melylyel a debreceni ipartestületnek anayszor megkísérelt, de mindig meghiusult megalakítása iránti mozgalmat végre valahára kedvező eredményre vezethette.

Grünvald József.

KAMARAI KÖZLEMÉNYEK.

Munkaközvetítő intézet Debrecenben.

A kereskedelemügyi miniszternek a kamarához érkezett leirata szerint, a munkaközvetítő intézetnek városunkban való felállítására még a folyó év elejére van tervbe véve. A megküldött tervezet szerint az intézet élén egy vezető fog állani, alkalmazva lesz egy irodatiszt és egy szolga. Külön helyiség lesz a munkaadók és külön a férfi és női alkalmazottak részére. Az intézetet egy választmány fogja kormányozni, melynek tagjait egyenlő számban a törvényhatóság, a kamara, az ipartestület és a kerületi betegsegélyező pénztár nevezi ki. A választmányi ülésen megjelenő tagok részére a miniszter vissza nem utasítható jelenléti díjakat állapított meg. — **A közös hadsereg** láb-beli szükségletei a hazai kisiparosok kö-

zött immár szét lettek osztva. Kamaránk kerületében települt cipész és eszmadia iparosok ezen szükségletből 1505 párt kaptak, illetve ennyinek elkészítésével lettek megbízva. Ezen mennyiség kizárólag jásznagykun szolnokmegyei iparosoknak jutott, a mennyiben ezen szükségletek szállítására sem debreceni, sem más megyékből való iparosok ajánlatot nem nyújtottak be.

Regénycsarnok.

A VÁTYI HARANGOK.

A Szabadság számára írta: Zoltán Vilmos.

Aztán halkán beszélni kezdett. Szavaiba belegyűlt a szellősírás, a madárdal a harangok zugása.

Félfőrányira Vátytól, a Berenica mellett állt Hárs András uram malma. Az egész falu nála őretett, mert leányának, az Eszternek szép szeme megverte a falu összes legényeit. Még a feleséges gazdák is törték magukat utánna, nagy keserűségére a vátyi menyecskeknek.

A molnár gazdag ember volt, a mi nem épen esoda. A menyecskek ugyan váltig hajtogatták, hogy az ilvai molnár szebben örül s nem is vesz oly erős vámot a gabonán, de minden tiltakozás kárba veszett.

— Nagyon messze van — mondták a férfiak. Pedig az ilvai malom csak negyedóránira feküdt Hárs Andrásétól. Így az ilvai molnárnak nem maradt más örletője, mint a vátyi özvegyasszonyok.

Csinos gazdaság volt a Hárs András uramé. Még a feleségétől maradt rá, ki leánya volt az előbbi molnárnak. Hárs András legény volt ennél s a leánnyal együtt megkapta a malmot is. Négy esztendeje, hogy meghalt az asszony s azóta a szép Eszter gondozza a gazdaságot. Kettejükön kívül még egy legény s a kocsis laktak a nagy, kastélyszerű épületben,

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma kedden, január hó 20-án: bérlet B.

KÉPZELT BETEG

Bohózatos vígjáték 3 felv. és egy utójátékban.

SZEMÉLYEK.

Argan, képzelt beteg	Sebestyén Géza
Beline, Argan második neje	Ebergényiné
Angelika, Argan leánya	Menszáros M.
Louison, Argan kis leánya	Szabó Gyulus
Beralde, Argan öcsese	Farkas Béla
Cleante, Angelika kedvesse	Palágyi Lajos
Diaforus, orvos	Nagy Dezső
Tamás, a fia és Angellka kérője	Krómer Jenő
Purgon, Argan orvosa	Szilágyi
Flaurant, gyógyszerész	Szalay Károly
Bonnefoi, jegyző	Virágháty L.
Toinette	Hahnel Aranka

Végül:

Argan orvosá avatása.

Bohókás nagy jelenet énekkel.

Holnap, szerdán, január 21-én, bérlet C.

A doktor ur.

Bohózat 3 felvonásban. Irta: Molnár F.

Eladó,
18 Hekto törkö
jutányos oron.
Homok-kert 165 szám alatt

Eladó

Rudolf trónörökös
Osztrák-Magyar Monarchiája.

Füzetekben német nyelven.

Egy negyed árban.

Kifogástalan, tiszta állapotban.

Czim megtudható a: **Kiadóhivatalban.**

Intézetünknel

4¹/₂°-ra

elhelyezett betétek kamatlábát.
1903. február hó 1-től kezdve.

4¹/₄°-ra

szállítjuk le.

Az alföldi takapénztár
részvénytársaság igazgatósága.

Kiadó lakás.

A Hunyady-utcában kiadó egy kényelmes uri lakás, áll: 2 utcai szoba, egy előszoba, 3 udvari szoba, egy kézi kamara, egy üveges folyosó, pincze konyha, kamara, pincze és mosó konyhából. **Kiadó 1903 évi május 1-től. Évi bér 1200 korona.**

Bővebb felvilágosítást ad a **Kiadóhivatal.**

Intézetünknel

4¹/₂°-ra

elhelyezett betétek kamatlábát, 1903. február 1-től kezdve.

4¹/₄°-ra

szállítjuk le.

Debreczen 1903. január 12-iki ülésünkben.

A közgazdasági bank részvénytársaság
igazgatósága.

Cognac
CZUBA-DUROZIER & Cie.
FRANCZIA COGNACGYÁR. PROMONTOR.
Mindenütt kapható.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrem világos lábbeiknek melykiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. El használt pezsétes sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad
Alapított 1882. Gyári raktár Bécs, I. Schulerstrasse 21. Mindenütt kapható

Miért szenved? mikor önnök a biztos gyógygyógyulásra a legregibb sebeknél is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi centifolia-kenőcsöt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermek ágyasok mellbajánál, mellkeményedésnél, vörhenynél, mindenféle térbajnál, nyílt sebeknél lábakon esontokon, sebeknél, sócsusz, dagadt lábakkal, sőt csontszunál is; ütött, szurt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az ideggyógytestek kiválasztásánál, mint üveg és faszilánk, homok dara, tövis stb.; mindentéle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint rák. Körömméregnél, körömdaganatnál, hólyagnál, menéstől kisebbded lábakkal. Egét sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vérdaganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb. stb. Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. A tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítással együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég „Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada, beégetve legyen.

THIERRI A. gyógyszerész

balzsama és centifolia-kenőcse.

E két gyógyerejében felülmulhatlan szer, sohasem romlik el ellenben minél régibb lesz, annál értékesebb és hathatósb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olesó, megbízható, amellel teljesen ártalmatlan, világosan szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni.

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára Pregrada
Rohitsch Sauerbrunn mellett. Közp. raktár Budapesten; Török J. gyógyszerész Zágrábban; Mittebach S. gyógyszerész és Bécsben; Brady O. gyógyszerésznél.